

LABOD izhaja štirinajst-dnevno v nakladi 2650 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica: Lidija Jež, tehnično ureja: novinarski servis — Grafična priprava in tisk Dolenjski Informativni center Novo mesto.



labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 12

NOVO MESTO, 18. DECEMBER 1986

ŠTEVILKA 18

**biti
povprečen
bo
premalo
za
preživetje**

delavcev Laboda na vseh ravneh veliko truda in dela.

Borba za plan je ob našem novem sistemu nagrajevanja po delu in rezultatih dela dobivala vse večjo ostrino. Poslovna giba-

Leto 1986 se naglo izteka. Za našo delovno organizacijo je bilo eno težjih let. Zadali smo si ambiciozne programe, ki so terjali od

**SREČNO NOVO
LETO 1987!**



**Delavcem Laboda — Delte, Libne, Ločne, Temenice,
Tip-topa, Zale, Commerca, DSSS, upokojencem,
štipendistom, vsem, prav vsem
srečno in uspešno!**

nja smo spremljali skozi leto s četrletnimi plani, kar je bila ena od novosti tega leta. Ob koncu lahko rečemo, da smo naše planske obveznosti izpolnili preko 99-odstotno, kar je v primerjavi s prejšnjim letom za 1 odstotek več. Najhujšo bitko so bile temeljne organizacije Delta, Libna in Zala. Žal je niso dobile v celoti,

vendar pa velja posebej poudariti dosežene rezultate v teh tozdih, ki dajejo upanje, da doseg plana ne bo večna tema pogovorov.

Ob pogledu na doseg plana ostaja slej ko prej osnovni problem: bitko za plan moramo izboriti v šivalnicah! Če k temu dodamo še spreminjanje strukture proizvodov, ki postajajo za domači in za tuji trg vse zahtevnejši, ter zahtevo po najvišji kvaliteti izdelkov, potem je jasno, da je zahtevnost dela v proizvodnji in zunaj nje vedno večja.

V Labodu smo si že s srednjeročnim planom zastavili umirjeno rast zaposlovanja, kar v praksi





pomeni skorajda samo pokrivanje fluktuacije. Zadnja leta zaposluje samo usposobljene, šolane delavce, ki so v večini tudi naši štipendisti. Spreminjajo strukture zaposlenih v korist usposobljenih in šolanih kadrov nam narekuje tudi naša proizvodna usmeritev. Delavci Laboda trenutno štipendiramo 175 dijakov in študentov, razpisanih pa bo še 60 štipendij.

Pri oceni iztekajočega leta ne moremo mimo težav s kvaliteto surovin, z dobavnimi roki, s čimer vse so se srečevali delavci v naši nabavni službi. Veliko truda je bilo potrebno, da so naše proizvodnje tekle brez zastojev, še posebej če vemo, kako ostro smo naravnali politiko v zvezi z možnimi zalogami surovin. Pri limitirani višini zalog že vsak izpad dobave surovin lahko pomeni zastoj v proizvodnji.

In prodaja? Ocenjujemo, da bomo v letošnjem letu prodali na domačem trgu za 12 milijard dinarjev naših proizvodov, kar pomeni 1.490.000 srajc, 480.000 bluzic in 290.000 vrhnjih oblačil. V naših industrijskih prodajalnah bo prodaja dosegla predvidoma 750 milijonov dinarjev, z izvozom pa bomo ustvarili 2,2 milijardi dinarjev (za izvoz je bilo letos namenjenih preko 50 odstotkov naših proizvodnih kapacitet, in sicer smo izdelali 870.000 srajc, 535.000 bluz in 50.000 vrhnjih oblačil). Tako realizacija pomeni, da bomo dosegli s planom zastavljene cilje. Upati je, da se bo leto 1986 steklo ugodno tudi na drugih področjih.



Libna je praznik delovne organizacije že slavila v novi jedilnici. Za kuharice je ta veliki dogodek prinesel še več dela kot sicer.

Povem naj še, da bomo ustvarili 6,4 milijarde dohodka in blizu 5 milijard čistega dohodka. Končni rezultati nam bodo omogočili tudi povečanje osebnih dohodkov, ki bodo v povprečju blizu 100.000,00 din.

Letošnje poslovno leto označuje tudi nekaj vidnih novosti in pridobitev. Med temi je gotovo najpomembnejši procesni računalnik, ki bo postopoma prinesel v naše delo več natančnosti, prihrankov, skratka, sodobnejši način dela. Tudi dokajšnje število no-

vih strojev, prilagojenih zahtevam naše proizvodne usmeritve, nam mora v bodoče olajšati delo. Vedno več računalniško obdelanih področij našega dela bo tudi prispevalo k temu, da bomo imeli na razpolago hitre in točne informacije, ki so v sodobnem poslovanju pogoj za uspešno delo. Tu so tudi gradnje in posodabljanje naših objektov — od gradenj v Libni in Temenici do posodabljanja obstoječih v Tip-Topu.

Skratka, leto 1986 je bilo težko, vendar tudi dokaj uspešno. Pove-

dati pa velja, da brez prizadevanja vseh delavcev v proizvodnji, v Commerciju in DSSS, takih rezultatov ne bi bilo.

Minulo leto je bilo kot tudi že nekaj let pred njim značilno tudi po tem, da smo v Jugoslaviji nadaljevali z nesmotrno in pretirano gradnjo konfekcijskih obratov in tovarn, kar je že in gotovo tudi še bo vplivalo na pogoje poslovanja. Tudi zaostrovanje pogojev gospodarjenja, ki so jih prinašale spremembe posameznih zakonov, terja od nas vedno bolj racionalno obnašanje.

In pogled naprej? Leto, ki je pred nami, mora biti težje od iztekajočega, če hočemo v naši družbi zares uresničiti stabilizacijo. Pričakujemo še nadaljnje zaostrite pogojev gospodarjenja. Kljub temu pa smo si zadali v Labodu dokaj ambiciozne cilje. Na kratko jih lahko opredelimo takole: ustvariti 27,5 milijard celotnega prihodka, od tega 80% s prodajo na domačem trgu in 20% z izvozom. V celotnem prihodku moramo zmanjšati delež porabljenih sredstev in izboljšati delež akumulacije v dohodku, povečati moramo obseg proizvodnje, in sicer z doseganjem plana in povečano produktivnostjo. S prehodom na računalniški sistem obdelave po posameznih področjih poslovanja se že in se še bodo pojavili viški režijskih delavcev. Še nadalje bomo morali vlagati v posodabljanje tehnologije in strojne opremljenosti, zmanjševati bomo morali porabo osnovnih surovin in pomožnega materiala, zmanjševati stroške proizvodnje ter na drugi strani še naprej poviševati osebne dohodke ter



Za Temenico se izteka naporno, živahno in uspešno leto. Ta posnetek okolice je za spomin, saj se z novo gradnjo tudi ta pogled spreminja.

vlaganje v družbeni standard sploh.

Ti okvirni cilji so konkretno ovrednoteni v planu za leto 1987, ki ga te dni sprejemajo naši organi upravljanja. Naloge, ki smo si jih s tem planom zastavili, niso lahke, vodijo pa k edinemu pravemu cilju, biti med najboljšimi, kajti povprečnost bo premalo za preživetje.

Vsem sodelavcem, upokojenecem in študentom Laboda želim srečno novo leto 1987!

MILAN BRATOŽ



Letos smo pridobili lepo število konfekcijskih tehnikov, šolanje ob delu pa je slušatelje stalo veliko truda. Posnetek je nastal tik po maturi.

kako povečati produktivnost

V plan za prihodnje leto smo zapisali, da moramo povečati produktivnost za odstotek in pol.



Če ni prostora v pisarni (ker so jo prenavljali), je treba delati pa zunaj. Na posnetku Jože Muhič — vodja splošne službe v DSSS.

Kako to doseči? Vprašanje je bilo namenjeno najprej tozdu Ločna, ki razmišlja takole:

Pri iskanju notranjih rezerv oziroma možnosti za povečanje produktivnosti so v našem primeru tri področja, na katerih gre te možnosti iskati:

1. Notranje rezerve TOZD:

Delne rezerve so še vedno v izrabi delovnega časa. Na tem pod-

ročju smo že izvedli določene ukrepe, vendar so vzroki včasih objektivni (javni prevoz), ostali pa subjektivni, povezani v glavnem z obratovanjem menze, za kar smo že predlagali drugačen režim. Temu področju bomo tudi v naslednjem letu posvetili posebno pozornost.

Kljub večkratnemu usklajevanju normativov, so še vedno neuskklajeni. Smo že posredovali predlog pripravi dela.

Delna manjša rezerva je še v usposobljenosti delavk. Dejstvo je, da imamo neformalno skupino 15-20 delavk, katerih produktivnost je nižja od povprečja in niha med 70 — 90%. To je posledica nenačrtnega kadrovanja v obdobju do leta 1980, ko smo zaposlovali posamično, in to delavke različnih starosti in z različnimi predzaposlitvami. Te delavke spremlja inštruktor, vendar je do primerne rezultata možno samo s stalnim nadzorom, kar pa je ob ostalih obveznostih inštruktorja nemogoče.

2. Strojna oprema:

Že na več predhodnih tehničnih kolegijih smo ugotovili, da bi z avtomati za izdelavo žepov, leist, klasičnih razporkov in ovratnikov lahko bistveno povečali produktivnost, vendar pa uvedba teh avtomatov pogojuje večje serije in manjše razlike v surovinah. V taki situaciji nastali stroški ne bi opravičili cene. Avtomat za zapestnike, ki manj menjajo obliko, imajo nekatere tovarne (Pik, DTR), vendar ga uporabljajo minimalno.

Ob danem proizvodnem asortimanu torej ne moremo realno pričakovati dviga produktivnosti z uvedbo avtomatskih strojev.

3. Poslovni proces:

Menimo, da je največja rezerva v celotnem poslovnem procesu, od nabave ustreznih surovin in pomožnega materiala, vhoda, kreacije, tehnične priprave do proizvodnje in izhoda.

Večkrat smo že opozarjali na nekompletne naloge, neracionalno lansiranje, zamude in na prevečkrat ponavljajoče se delovne naloge. V tem sklopu moramo še posebej omeniti prehod iz kolekcije v kolekcijo, na katerega bi se morali načrtno pripraviti, saj nam en sam mesec v letu pri prehodu kolekcije lahko izniči vse tekoče napore. Predlagali smo že določeno specializacijo brigad po modelih in surovinah, s čimer bi lahko dvignili produktivnost za 5 — 8%. V mislih imamo združevanje artiklov, podobnih po modelu in surovinah, ki bi tekli več mesecev, to pa zahteva velik organizacijski napor v pripravi dela.

Ker je iz celotnega konteksta razvidno, da je glavna teža na ciklusu do proizvodnih vrat in, da to ne bi izzvenelo kot iskanje rezerv pri »drugih«, moramo vedeti, da je naša (Labod) organiziranost skoraj klasično »tayloristična«, po kateri naj bi eni (komerciala, priprava in druge strokovne službe) mislili, drugi (proizvodnja) pa delali.

Iz take razmejivne seveda izhaja razmerje vpliva 80 : 20, ki je skoraj klasično za take organiziranosti.

Menimo, da je možnost dviga produktivnosti za 1,5% čisto realna, če izkoristimo samo 20 — 30% vseh omenjenih rezerv.

z veliko medsebojnega razumevanja naprej

dela in naših potreb, smo dosegli trend, ki smo ga v zvezi z vpeljavo računalnika napovedovali, zmanjšali smo število nadurnega dela, olajšali delo, zmanjšali pa tudi število režijskih delavcev. Nekaj praznoreditev je bilo že izpeljanih, za nekaj delavcev, ki so seveda še vedno naši in jim je zagotovljena socialna varnost, pa bo praznoreditev na ustrezna dela in naloge še izpeljana. Povedati velja, da imajo ti delavci vso prednost pri zasedbi istih in ustreznih delovnih mest.«

S poslovnim računalnikom pa se naša modernizacija še ni zaključila. Ob prelomu leta smo uvzeli procesni računalnik — enakega, kot so ga tudi naši sosedeje Novoteks, Beti in Jutranjka. Ta odločitev se je v praksi že izkazala kot prava, saj si ob morebitnih izpadih medsebojno ponudimo pomoč. Na procesnem računalniku je delo za program sraje in bluz že v celoti steklo. S tega programa imamo pozitivne izkušnje, saj se je ciklus priprave delovnega naloga skrajšal.

Seveda pa je uvajanje v delo — zato, ker nismo imeli dovolj že usposobljenega kadra, trajalo nekoliko dlje. To se še vedno odraža v programu vrhnjih oblačil, vendar je pričakovati, da bo v letu 1987 tudi ta program v celoti stekel.

Ob oceni leta je direktor toz Commerce poudaril, da so si v tem tozdu vedno prizadevali za aktiven pristop k delu na vseh področjih, tako angažiranje pa je letos tudi rodilo uspehe. »Če ocenimo naše delo skupaj s kooperacijo lahko rečemo, da so zneski, ki smo jih dosegli v takih številkah, ki jih na začetku leta še v sanjah ne bi mogli pričakovati. Menim, da je vse to rezultat nadpovprečnih naporov,



Tip-top se je letos dokaj pomladil. Dekleta, ki so pravkar končala šolanje, so se v Labodovo družino hitro in veselo vključila. Tudi ta posnetek mladih tiptopovk je nastal na Sromljah.

Leto se hitro obrne, toda, ko je treba v spominu poseči na začetek, človek ugotovi, da so sveži predvsem dogodki zadnjih mesecev, tisti na začetku leta pa kar oddaljeni. Tako »pristranski« je človeški spomin. Zato pa imamo računalnike, da nam hranijo vse... Ko je tov. Marjan Vodopivec, direktor tozda Commerce, začel s pregledom dobrih in slabih izkušenj letošnjega leta, se je najprej ustavil pri poslovnem računalniku. »Lani ob takem času smo izrekli precej kritičnih pripomb na ta račun, letos pa z veseljem ugotovljamo, da poslovni računalnik služi svojemu namenu in da pomeni nujo za današnji čas. Potem, ko je ta prešel teoretska izhodišča in postal prilagojen načinu našega

ki pa nam ob izteku leta nudijo zadovoljen pogled na leto 1986.«

Z veseljem lahko ugotovimo, da je služba priprave kril pokazala, po relativno težkem začetku, veliko strokovnosti. Zaupali pa smo jim še pripravo hlač, pri čemer jim bo pomagala tudi priprava za vrhnja oblačila iz Ljubljane s svojimi dragocenimi izkušnjami. Pa tudi sicer to sodelovanje teče z roko v roki.

Vendar pa ni vse samo svetlo... z velikimi težavami smo se sprijemali... Marsikdaj nismo uspeli v

celoti zagotavljati, na primer vrstnega reda pri delovnih nalogah. To bi bilo sicer še moč nadomestiti z različnimi zamenjavami, pa so se pokazali v pripravah (predvsem VO) številni kadrovske problemi (bolniške in podobno). S temi odsotnimi je strokovno delo v pripravi okrnjeno, tozdi pa seveda čutijo posledice. Ne pozabijo nam poočitati tega... Reči moram, da sprejemamo kritike, saj vemo, da samo z analizo lastnih slabosti lahko izboljšujemo delo.

Prav tako pa morem reči, da pričakujemo od proizvodnih tozdov razumevanje in, da za skupni cilj — doseči plan — tudi občasno podaljšano delo ne bi smelo biti vprašanje.«

Nikoli ne bi smeli biti povsem zadovoljni, zato pravijo v Commerce, da bodo vse napore posvetili racionalizaciji in strokovnosti pri delu. To pa bo moč doseči z veliko znanja. »Zadovoljen sem,« pravi direktor, »da prevladuje tudi v organih upravljanja odločno mnenje o nujnosti šolanja ob delu. Tu je seveda treba poiskati racionalne rešitve, da ne bi trpelo ne delo, ne pridobivanje znanja. Z delavci potekajo intenzivni pogovori v tej smeri, prav tako s strokovnimi delavci v kadrovske službi. Vendar pa šolanje ob delu ni edina oblika pridobivanja znanja. Še več poudarka bomo morali dati funkcionalnemu izobraževanju. Prav ta čas je v eno od takih oblik vključena večja skupina delavcev iz skladišča.«

Ob novem letu nam je vsem direktor Commerce zaželel veliko sreče, razumevanja in ustvarjalnega sodelovanja!



Se spomnite letošnjega kviza na Sromljah? Prvo mesto je zasedla ekipa iz Delte

Majhno, neobvezno novoletno klepetanje nujno potegne na dan pretekle dogodke, ki so se zgodili, pa tudi take, ki bi se lahko. Če je zamizokarikaturist, dobi vsaka misel novo, ostrejšo in prodornejšo vsebino. Z nami je tokrat posedel Branko BABIČ, naš redni novoletni gost, ki zna spodbuditi vprašanja o nas samih. Kje bi začeli pogovor? Vsak tak klepet se najprej zasuka okoli denarja. Naše »plače izračunavamo na računalniku«, smo se pohvalili Branku, ta pa je dal svoj odgovor.



— Madonca, Marjan, ta računalnik je pa prima. Poglej, kako lepe plačilne vrečke imamo.
— Ti osel! Ob vsem, kar piše gor — od vseh sisov in pisov — te res lahko razveseli samo še vrečka.

Srečno '87

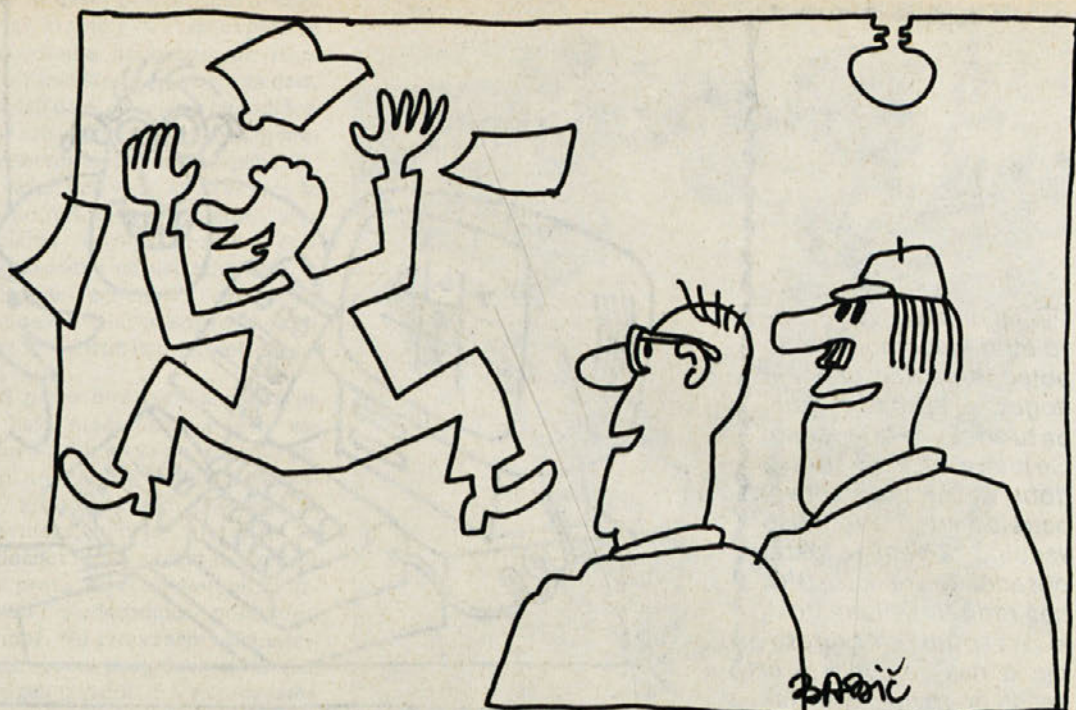


Eden pogrunta, drugi pa dela. In vedno isti na....

Pa tudi s telovadbo na delu smo začeli. Ne bomo posebej razlagali, zakaj je vse to nujno potrebno, predvsem za tiste, ki v prisiljeni drži sede za recimo JUKI strojem cel dan, in...



Letošnja novost je tudi odločitev za nujno šolanje vseh, ki nimajo ustrezne izobrazbe. Seveda je treba pri tem poiskati razumno mejo v letih, pa tudi v izkušnjah.

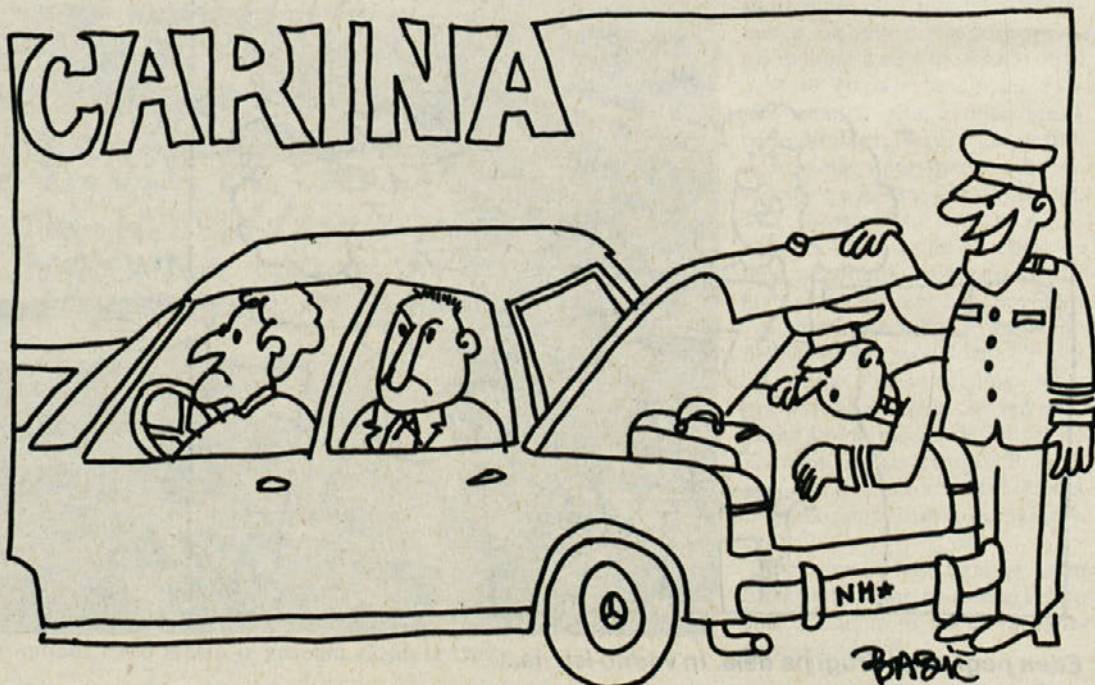


- Kaj pa je Frančku, da tako nori?
- Danes je star 45 let. Ni se mu treba več izobraževati, stolček mu pa ostane.



In novica leta? Naše šivilje so bile na republiškem tekmovanju prve, na zveznem pa druge. Kaj lepšega bi si še želeli? Tekstilci smo se znova izkazali: znamo delati in zato smo lahko zares srečni.

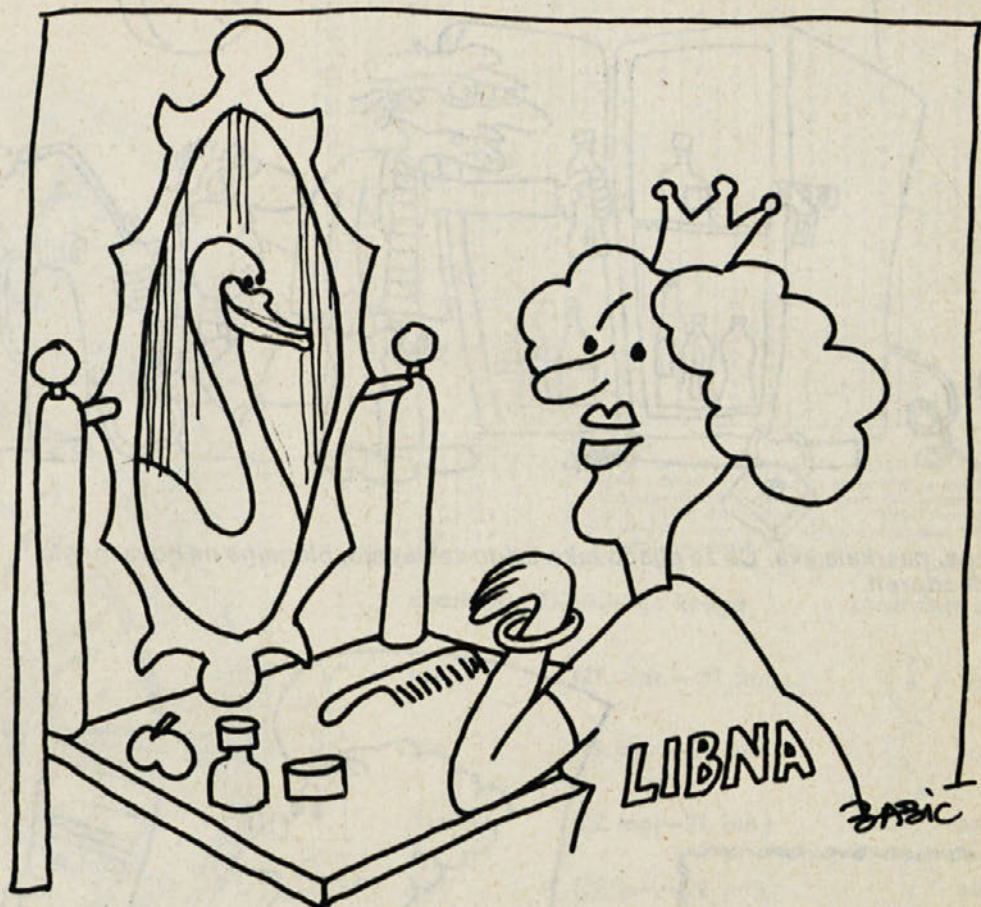
- Šef, kako to, da smo tekstilci na delovnih tekmovanjih in pri delu sploh vedno na prvih mestih, pri plačah pa na repu?
- Julka, vedeti moraš, da delo človeka osvobaja, denar ga pa samo pokvari!



Varčujemo pa še vedno... Povsod in vedno kaj novega iznajdemo. Tako smo se odločili, da bodo dnevnicke za v tujino polovično izplačane v dinarjih, da bomo nekaj deviz prihranili. Posledice tega posega je Brane videl takole:

- Pusti jih, Mile, ti nimajo nič za cariniti. Pri dnevnicah, kakršne dobijo, so imeli poln prtljažnik takrat, ko so šli ven.

Veliko lepega, novega
smo zgradili v teh dva-
najstih mesecih, veliko
pa imamo še v mislih.
Prav pravljico.



Ogledalce, ogledalce na steni povej, katera najlepša v deželi je tej?



Večna tema, ekstem-
pore. Marsikdo je že slišal
zanj, marsikdo ga ceni
kot uspešno slovensko
prireditev. So pa tudi dru-
gačni. Zakaj?

- Zakaj eni kar naprej napadajo ektempore?
- Konkurenca, prijatelj. Mislijo, da so edini, ki lahko »farbajo«!

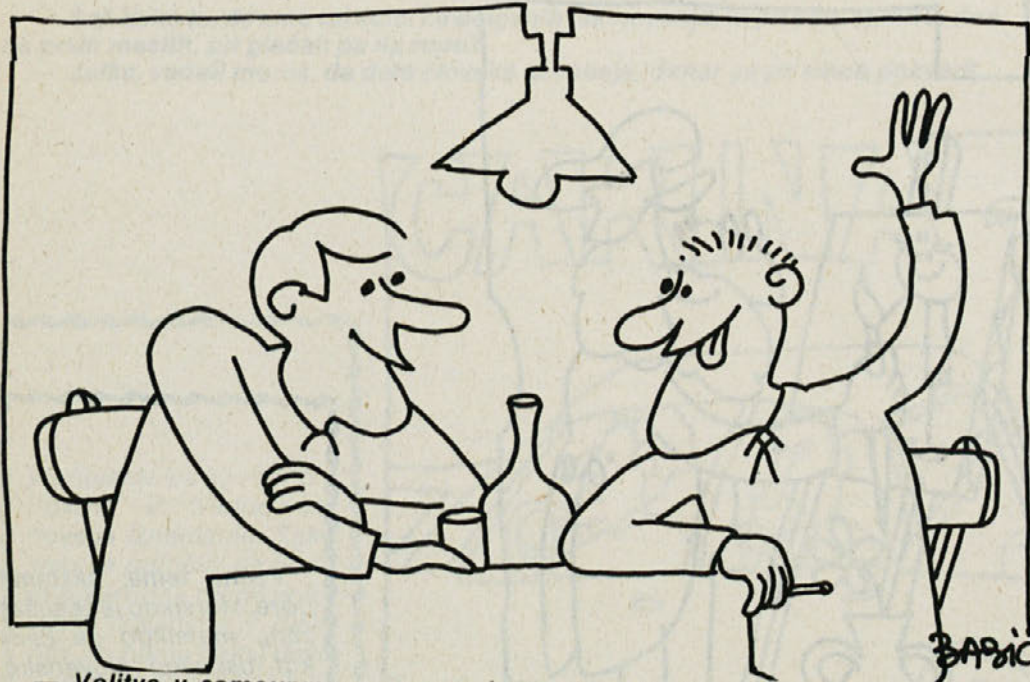


In še novost, ki govorio tem, da smo v čudnih časih. Hladilniki v pisarnah so zaklenjeni z velikimi ključavnicami in tako menda te kar sami po sebi izzivajo tiste, ki se spoznajo, bodisi na vlamljanje, bodisi na pijačo. Kajti ta še vedno zmanjkuje...

Pepe, nasrkala sva. Če že pijačo tako trdno zaklepajo, blagajne ne bova mogla nikoli odpreti.



Čudne stvari se dogajajo tudi po svetu. Mnogi so letos štrajkali, v Labodu pa ni bilo v tem pogledu nič kaj bistveno pretresljivega. In kaj bi bilo, če bi bilo?



- Tov. direktor, neprijetna novica iz tozda...
- Kaj pa je?
- ... štrajkajo...
- Hvala bogu, vsaj ne bomo več bela vrana.

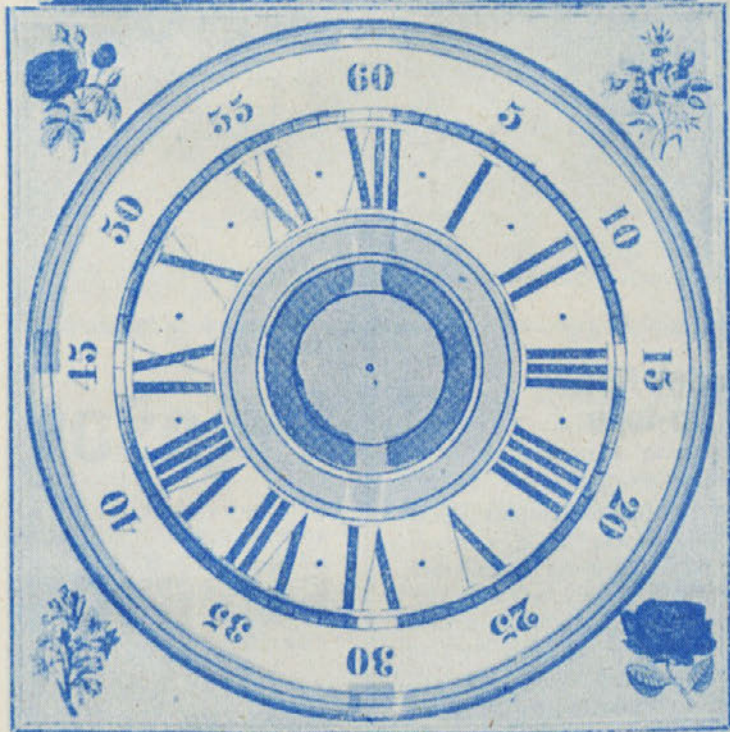
- Volitve v samoupravne organe bomo izvedli, da bo vse lepo in prav, v decembru.
- Zakaj pa prav v decembru?
- Ker je december po starem slovenskem koledarju KIMAVEC.

Če bo pa kje kaj zaškripalo, bomo poskrbeli za pravno veljavno ozadje. Vse bo samoupravno »pošlihtano«. Ja, treba je znati postaviti prave ljudi na pravo mesto in ob pravem času.

leta					meseci													
1801-1900		1901-2000			J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D		
01	29	57	85	25	53	81	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2
02	30	58	86	26	54	82	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
03	31	59	87	27	55	83	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4
04	32	60	88	28	56	84	0	3	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6
05	33	61	89	01	29	57	85	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5
06	34	62	90	02	30	58	86	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6
07	35	63	91	03	31	59	87	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0
08	36	64	92	04	32	60	88	5	1	2	5	0	3	5	1	4	6	2
09	37	65	93	05	33	61	89	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3
10	38	66	94	06	34	62	90	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4
11	39	67	95	07	35	63	91	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5
12	40	68	96	08	36	64	92	3	6	0	3	5	1	3	6	2	4	0
13	41	69	97	09	37	65	93	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1
14	42	70	98	10	38	66	94	6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2
15	43	71	99	11	39	67	95	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3
16	44	72	12	40	68	96	1	4	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0
17	45	73	13	41	69	97	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	2
18	46	74	14	42	70	98	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2
19	47	75	15	43	71	99	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
20	48	76	16	44	72	00	6	2	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5
21	49	77	00	17	45	73	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6
22	50	78	18	46	74	3	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0
23	51	79	19	47	75	4	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	2
24	52	80	20	48	76	4	0	0	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3
25	53	81	21	49	77	6	2	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4
26	54	82	22	50	78	0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5	1
27	55	83	23	51	79	1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6	2
28	56	84	24	52	80	2	5	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1	4

dnevi v tednu						
N	1	8	15	22	29	36
P	2	9	16	23	30	37
T	3	10	17	24	31	
S	4	11	18	25	32	
C	5	12	19	26	33	
P	6	13	20	27	34	
S	7	14	21	28	35	

Uporaba:
Primer: kateri dan tedna je bil 25. julij 1948?
Rešitev: Začneš pri preglednici let in iščeš za leto 1948 v tabeli mesecev ustrezno mesečno število (4); če temu številu prišteješ število dneva v datumu (25), dobiš ključno število (4 + 25 = 29); temu številu ustreza v preglednici tedenskih dni nedelja kot iskani dan tedna.



kakšni so bili koledarji skozi čas

dni, vsako četrto leto pa je prestopno s 366 dnevi (staro štetje). Leta 1582 je papež Gregor XIII. vpeljal natančnejši postopek, po katerem odpade ob polnem stoletju prestopni dan julijanskega koledarja, razen pri letih, ki so deljiva s 400 (npr. 1600). Ta, gregorijanski koledar (novo štetje), so prav kmalu vpeljali v vseh katoliških državah. V SZ pa šele leta 1923. V židovskem koledarju je navadno leto lunsko leto s 354 dnevi in 12 meseci. Za izravnavo s sončnim letom so tri vrste let: navadno, pomanjkljivo in nadštevilno. Razen tega se v vsakih 19 letih sedemkrat vrne po en mesec. Muslimanski koledar ima za osnovo čisto lunsko leto, razdeljeno v mesece (izmenoma 30 in 29 dni), navadno leto ima 354 dni, prestopno 355. Po večnem koledarju lahko določimo dan tedna za katerikoli datum.

V starem Rimu je veljalo lunsko leto s 355 dnevi in 12 različno dolgimi meseci, katerim so od časa do časa dodajali en prestopni mesec. Po julijanskem koledarju, ki ga je vpeljal Cezar, ima navadno leto 365

znamenja živalskega kroga

znamenja zvezd

- | | | | | |
|---|------------|----------------------|---|---------|
| ♈ | oven | (21. mar.—20. apr.) | ☉ | Sonce |
| ♉ | bik | (21. apr.—21. maj) | ☾ | Luna |
| ♊ | dvojčka | (22. maj—21. jun.) | ♂ | Mars |
| ♋ | rak | (22. jun.—22. jul.) | ♀ | Merkur |
| ♌ | lev | (23. jul.—22. avg.) | ♃ | Jupiter |
| ♍ | devica | (23. avg.—22. sept.) | ♀ | Venera |
| ♎ | tehtnica | (23. sept.—23. okt.) | ♄ | Saturn |
| ♏ | škorpiljon | (24. okt.—22. nov.) | ♁ | Zemlja |
| ♐ | strelec | (23. nov.—21. dec.) | ♅ | Uran |
| ♑ | kozorog | (22. dec.—20. jan.) | ♆ | Neptun |
| ♒ | vodnar | (21. jan.—20. feb.) | ♇ | Pluton |
| ♓ | ribi | (21. feb.—20. mar.) | | |

koledarski znaki



Sejem mode Ljubljana 1987 bo sredi januarja, pogovori za nastop pa so se že začeli. Na posnetku sta Lojze Kopina, ki pri nas vodi propagando, in Seka Ibrahimagić z ljubljanskega sejma.



Labodov 8. ekstempore je obiskal tudi Božidar Jakac.

kaj pa kultura, rekreacija in šport?

V novoletnem programu ljubljanskega radia na Valu 202 bo gostoval tudi Labod. Natančneje, zastopal nas bo Jože Bračič, ki ga vsi dobro poznamo po njegovih iskrivih, satiričnih in kritičnih prispevkih. Iz daljšega teksta povzemamo misli o kulturi, rekreaciji in športu.

... Ja z rekreacijo je tako: organizirano imamo rekreacijo za starejše delavke in delavce, ki imajo probleme z ukrivljeno hrbtenico. Nekatere vaje v topličah pa so tudi za razgibanje vratu, z zmajevanjem in prikimavanjem glave... Ne vem, zakaj ni vaje za odkimavanje... Menda tisti gibi lahko kar zastarajo.

... Za šport imamo planince, ki gredo skoraj tako visoko kot cene. Celo na Triglav so že šli. Kolesarji dirkajo skoraj tako hitro kot inflacija. Kegljači pa podro vsakega kmeta, če le še stoji. Strelska sekcija pa ne dela, ker že vsi drugi dosti kozlov streljajo. Imamo pa tudi skakalce. Ti ne skačejo visoko, ampak pogosto — čez tovarniški plot.

Kaj pa kultura? Veliko imamo takih, ki so šolo »špricali«, ko so se

tam učili pozdravljanja. Pa na vratih moraš močno paziti, da te kakšen mlad ne pohodi ali ne pripre.

Ampak, jaz sem mislil na tisto pravo kulturo. Na petje, gledališče itd.

Ja petje je pa pri nas včasih malo bolj, drugič malo manj ubrano.

Sicer pa je dirigent dosti velik. Vidimo ga, če zamahne s taktirko ali pa z ribiško palico.

S teatrom, ki ga tudi imamo ves čas, pa je tako, da nam gre ob njem bolj malo na smeh. Zares smešno je le, če je v »paci« kakšen sodelavec.

Dedek Mraz v Tip-topu

V Tip-topu so letos poskrbeli za prijetno novost. Za otroke njihovih delavk so medse povabili dedka Mraza. Prejšnja leta so prispevali denar za novoletne darilne bone, za kar menijo, da je bilo premalo osebno in premalo organizirano. Letošnje rajanje paje tako za otroke kot tudi za mamice pomenilo zares lepo novoletno doživetje.



Največje veselje so nam pripravile naše šivilje. 1. mesto v Sloveniji in 2. v Jugoslaviji je velik uspeh, na katerega smo vsi ponosni.

usoda

Ste me spoznali?

*Vse leto,
vse dneve
sem stala pred vrati.
Sejala,
plela,
žela,
mlela,
dala,
vzela.*

Ste me spoznali?

*Vse leto,
vse dneve
sem bila z vami.
Orala,
drobila,
rahljala,
grabila,
iskala,
našla.*

Ste me spoznali?

*Vse leto,
vse dneve
vse sem vam dala.*

*Nihče mi na koncu,
ko se leto izteka,
nikoli ne reče — HVALA.*

*pa vendar
z vami bom*

*v
NOVEM LETU
ledino orala.*



Med našimi upokojenci je vedno lepo — z letošnjega izleta Deltinih upokojencev.

vožnja in zdravila

voznik zato neprestano spremlja vožnjo vozil nasproti, je pozoren na okolico cestnega pasu, po katerem vozi, ter je vedno pripravljen hitro in ustrezno ukrepati ob kakršnemkoli presenečenju, zlasti še na križiščih, prehodih, ob stikih cest s cesto, po kateri vozi, in podobno. Vsak trenutek nas lahko preseneti kak kolesar, voznik motornega vozila ali pešec in vsaka prometna površina lahko skriva raznovrstne pasti.

Težje bomo na vse to reagirali, če smo utrujeni ali celo omamljeni.

Kako delujejo razna zdravila na voznika?

Omamljeni za krmilom

Vsaka šesta ženska sedi za krmilom, a ne bi smela, ker je pod vplivom zdravil, trdi za Zahodne Nemke hamburški profesor sodne medicine Wolfgang Arnold. Med moškimi je po njegovem mnenju pod vplivom zdravil vsak četrti. »Kdo daljši čas jemlje uspavala, je v nekakšni trajni omami,« svari

profesor. Pravi, da je bilo kar 75,5 odstotka ponesrečencev v prometu, ki jih je preiskal on, pod vplivom zdravil. Največ jih je jemalo uspavala in pomirjevala. »Zaradi nekaterih zdravil se občutno podaljša čas, v katerem voznik reagira; ponoči ga luči naproti vozečih ščemijo skoraj do neznosnosti. Tak voznik tudi precenjuje svoje sposobnosti. Le redkokateri prebere, kaj piše na listku, ki je priložen zdravilom, po katerih sega večkrat na dan. Včasih so navodila napisana v nerazumljivem jeziku, da jih ljudje sploh ne razumejo in tako ne vedo, kakšne stranske učinke povzročajo tabletko. Toda zato še niso rešeni odgovornosti, kajti pijanost, ki jo povzročijo zdravila, je za krmilom prav tako kazniva kot prava vinjenost. Zdravila, ki poslabšajo vozniške sposobnosti, so: uspavalni praški in pomirjevala, zdravila za srce in krvni obtok, tabletko zoper bolečine, vročico, astmo, depresijo, sredstva, ki krotijo tek po hrani, sredstva proti alergijam, potovalni boleznin in povišanemu krvnemu pritisku.



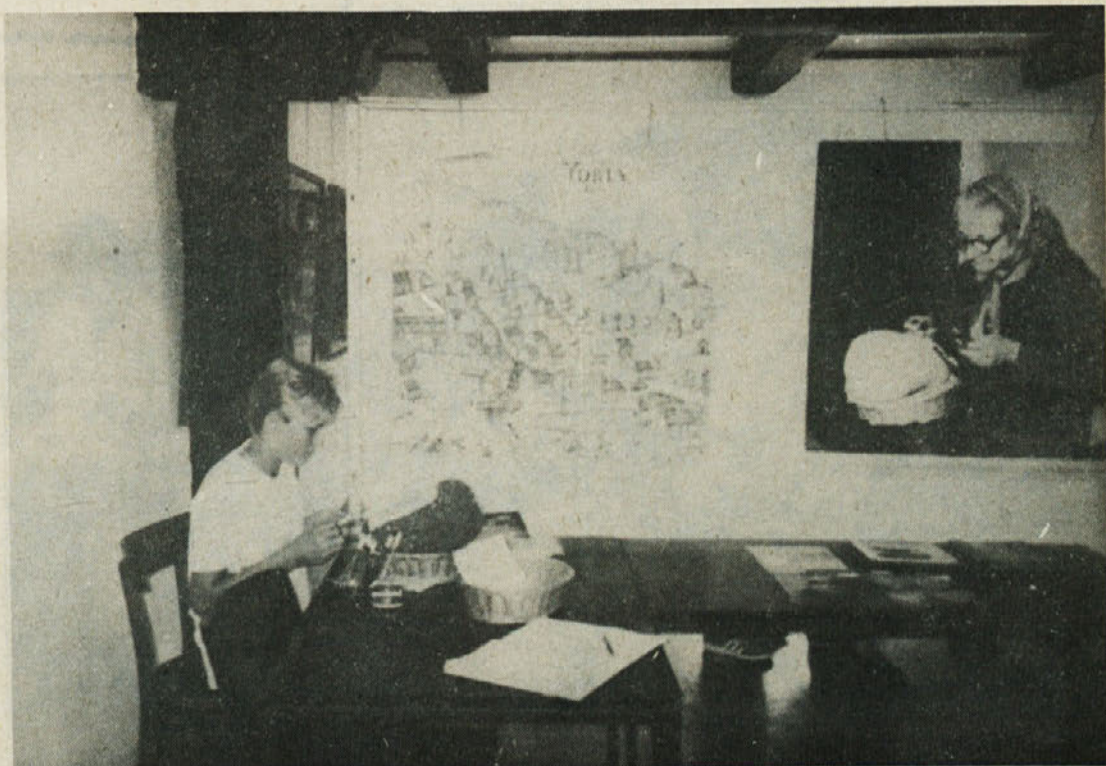
Praznovanje v Zali

V Zali se ob novoletnem praznovanju skupaj povešale aktivne delavke Zale in upokojenci. Tako ostajajo vezi trdne in trajne. Seveda pa je tako sožitje moč organizirati le v številčno manjših kolektivih.

KODEKS etike udeležencev v cestnem prometu

Voznik motornega vozila, ki sede za volan, a se zdravstveno slabo počuti in je čustveno vznemirjen (zaskrbljen, žalosten, jezen, razdražljiv, pretirano vzbujen od veselja in podobno), naj ve, da je njegova pot močno tvegana. Če negativni fiziološki in psihološki pojavi bremenijo voznika za volanom, ga lahko kaj hitro zapeljejo v hudo nesrečo.

V prometu se položaji spreminjajo z bliskovito naglico. Vesten



Zala se lepo vključuje v družbeno življenje Idrije. Zato je prav, da ob letu najde mesto v našem časopisu tudi posnetek z razstave znamenitih idrijskih čipk, ki je bila letos poleti.

ob izteku leta

Ob prestopu v novo leto se zahvaljujem kolektivu Delte in celotnemu kolektivu Laboda za nesebično pomoč in požrtvovalno skrb za nas upokojence. Vedno znova dokazujeta, Delta in Labod, da upokojenci nismo breme, da smo še vedno enakovredni z aktivnimi delavci, čeprav smo v pokoju, kar je vsekakor velika odlika. S tem dokazujeta, da je človek v naši socialistični družbi zares največja vrednota.

Ob tem želim kolektivu Laboda in Delte v letu 1987 še mnogo, mnogo delovnih uspehov. Z željo, da bi bilo leto pred nami zares plodno, vas iskreno pozdravljam!

Maks Bračič, Ptuj

zahvala

Ob izgubi mojega dragega očeta se za izredno pozornost, tople besede sočustvovanja in prelepo cvetje iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem Laboda.

Mirko Rupnik



Na pomlad smo izvolili nove člane v organe upravljanja. Posnetek je s seje delavskega sveta DO.

majhni nasveti

Plisirano krilo

Plisirano krilo se v kovčku ne bo zmečkalo, če ga zavijemo in vdenemo v najlonsko nogavico.

Očistimo knjige

Zaprašene knjižne strani očistimo z razredčenim superoksidom. Po čiščenju je treba knjigo pustiti, da se osuši.

šopek modrosti

Veliko ni vedno tudi dobro, dobro pa je vedno tudi veliko.

Ko človek nima tistega, kar ima rad, mora imeti rad tisto, kar ima.

Ljudje imamo pravico le do toliko sreče, kolikor jo priznavamo drugim.

Dobro je biti brez napak, ni pa dobro biti brez izkušenj.

Pameten je tisti, ki odpira oči in ušesa, ne pa tudi ust.



Radi se spomnimo tudi tekmovanja v šivanju — to je bilo izključno za direktorje. In pokazali so, da znajo tudi to.

Srečno v letu 1987!

